

LASS – Nyhedsbrev oktober 2024.

Indhold:

1. Fra LASS´ Styrelse.
2. Kurser og møder i LASS.
3. Til og fra medlemmerne.
4. Hjemmesiden & Nyhedsbrevet.
5. Arrangementer.

Ad 1: Fra LASS´ Styrelse:

Referater mm. kan findes under punktet ”Styrelsen for LASS” i menuen på websitet, når de er blevet godkendt af Styrelsen.

Referatet af den 2. og sidste ekstraordinære generalforsamling, der blev afholdt den 8. oktober 2024, er udsendt til medlemmerne via mail og lagt på www.lass-sdjarkiver.dk.

- # -

Næste styrelsesmøde: Der er pt. ikke planlagt flere styrelsesmøder.

- # -

Ad 2: Kurser & møder i LASS: Der er intet til dette punkt.

- # -

Ad 3: Til og fra medlemmerne: Der er intet til dette punkt.

- # -

Ad 4: Hjemmesiden & Nyhedsbrevet:

LASS´ website er siden sidste Nyhedsbrev i september 2024 blevet opdateret med bl.a.:

- Nyhedsbrevet for oktober 2024.
- Referat af den 2. og sidste ekstraordinære generalforsamling, der blev afholdt den 8. oktober 2024.

Rettelser til hjemmesiden og oplysninger om arrangementer, links, ideer eller andre bidrag sendes til webmaster@lass-sdjarkiver.dk.

Omtaler af arrangementer og diverse indlæg til hjemmeside og nyhedsbrev *foretrækkes* tilsendt pr. mail som *tekstfiler* eller som pdf-filer - meget gerne sammen med illustrationer f.eks. foto eller arkivets / foreningens logo i jpg-format.

Angiv også gerne arkivets / foreningens website, så linket kan blive bragt ved arrangementet.

Næste nyhedsbrev forventes udsendt medio november 2024.

Sidste frist for indsendelse til næste Nyhedsbrev er derfor den 10. november 2024.

- # -

Ad 5: Arrangementer i oktober og november 2024:**Oktober 2024:****Rigsarkivet Aabenraa** inviterer torsdag den 24. oktober 2024 til foredraget "**Grundtvig og Sønderjylland**".

Grundtvigs ideer om danskhed og højskoler fik stor betydning for de danske sønderjyders nationale kamp i 1800-tallet, men hans egne tanker om Sønderjylland, landsdelens statsretslige stilling og den danske bevægelse var ikke altid entydige. Til gengæld var de selvstændige, navnlig i forhold til den dominerende nationalliberale fortælling om Slesvig i København.

Grundtvig var således imod Slesvigs indlemmelse i Kongeriget og den danske regerings forsøg på at genfordanske Mellemslesvig med tvang. Efter 1864 gik han ind for en deling af Slesvig. Foredraget holdes af editionsfilolog Jens Lei Wendel-Hansen, Center for Grundtvig-forskning ved Aarhus Universitet og arrangeres i samarbejde med Folkeuniversitet og Historisk Samfund for Sønderjylland Aabenraa kreds.

Tid og sted: Torsdag den 24. oktober 2024, kl. 15.00 til 16.00, Rigsarkivet Aabenraa, Haderslevvej 45, 6200 Aabenraa. Arrangementet afholdes i Foredragssalen.

- # -

SLA's årsmøde og generalforsamling afholdes lørdag og søndag den 26. og 27. oktober 2024 i Middelfart, hvor den årlige generalforsamling også finder sted lørdag den 26. oktober kl. 14.00-15.15.

Temaet for årsmødet 2024 er *jubilæum*, hvor der bydes på spændende foredrag om forskellige jubilæer og hvordan man skriver jubilæumsbøger mv.

Læs mere på <https://danskearkiver.dk/arrangementer-og-publikationer/aarsmoede/>

- # -

Rigsarkivet Aabenraa inviterer torsdag den 31. oktober 2024 til arrangementet "**Vejledning i slægtsforskning og arkiver**", hvor garvede slægtsforskere stiller deres viden og erfaring til rådighed. Læs mere på Rigsarkivets website under [arrangementer](#).

Tid og sted: Kl. 10.00-14.00. Rigsarkivet Aabenraa, Haderslevvej 45, 6200 Aabenraa.

Tilmelding er ikke nødvendig.

HUSK: Sygesikringskort og billed-ID, da alle læsesalens gæster skal registreres.

- # -

Slægtshistorisk Forening Sønderjylland inviterer torsdag den 31. oktober 2024 til foredraget "**Gentlemanpiraterne**" og **Aabenraadamperen 'Gustav Diedrichsen'. En fantastisk fortælling fra 1933**" ved museumsinspektør Frederik Lyng Vognsen, Museum Sønderjylland.

Natten til den 27. februar 1933 blev Gustav Diederichsen kapret af kinesiske pirater. Gustav Diederichsen var et 3.500 tons dampskib, bygget i Kiel i 1930 og herfra sejlet til Asien under Kaptajn Johan Peter Jacobsen og rederiet Jebsen og Co. Skibsofficererne var sønderjyder, endda overvejende aabenraaborgere. Derfor må det også have vagt gys, gru og stor interesse, da de første personbeskrivelser af overfaldet nåede frem til Aabenraa blot 3 uger senere. Maskinmester Borchers beretning blev nemlig trykt i avisen Hejmdal, der således tog sønderjyderne med på første række i gyset om fortællingen om, hvordan besætningen klarede "*En Nat i de gule Søøvers Vold*".

Foredraget afholdes i samarbejde med FolkeUniversitet.

Entré: 50 kr. for gæster (dvs. ikke er medlem af foreningen). Gratis for medlemmer.

Tid og sted: Torsdag den 31. oktober 2024, kl. 19.00 til ca. 21.00, Lokale M3.3, Multikulturhuset, Nørre Havnegade 15, 6400 Sønderborg.

Vær opmærksom på, at Multikulturhuset på hverdage overgår til selvbetjening fra kl. 17. Hvis en mødedeltager ikke er oprettet som bruger på Biblioteket (og dermed ikke logge sig ind med sygesikringskort og kode) vil ét af foreningens medlemmer være ved døren fra ca. kl. 18.30 til 19.

Parkering:

Der henvises til parkeringsanlægget på Nørre Havnegade (indkørsel overfor Hotel Alsik, hvor de første 2 timer er gratis) samt til de gratis p-pladser ved Kasernen og under Christian X's bro. Den lille p-plads overfor Multikulturhuset har kun få pladser og der er tidsbegrænset parkering.

- # -

November 2024:

Rigsarkivet Aabenraa indbyder til **Tastegruppe torsdag den 7. november 2024**.

Vil du arbejde med historiske kilder? Har du en computer, tid og lyst til at læse gammel håndskrift? Så er det måske noget for dig at blive frivillig indtaster.

I [Rigsarkivets indtastnings-portal](#) kan du være med til at afskrive arkivalier og gøre dem søgbare, så alle kan få adgang til dem på en nem måde.

Hvis du har lyst til at mødes med andre, kan du være med i tastegruppen. Her kan du få hjælp fra personalet og udveksle erfaringer med andre tastere.

Du skal medbringe bærbar computer, som skal kunne gå på trådløst net. Vi sørger for kaffe og kager.

Som noget nyt vil der også være tagedage *nogle onsdage* i læsesalens åbningstid

Tid og sted: Torsdag den 7. november 2024, kl. 9.00 til 12, Rigsarkivet Aabenraa, Haderslevvej 45, 6200 Aabenraa.

Tilmelding sker via e-mail til: crowd@rigsarkivet.dk. Tilmeldingsfrist den 4. november 2024.

- # -

Museum Sønderjylland inviterer lørdag den 9. november 2024 til "**Historiens Dag**" på Sønderborg Slot.

Læs mere på Museum Sønderjyllands website, hvor dagens program opdateres løbende og hvor man kan købe billetter til dagen. Link: <https://msj.dk/historiens-dag-soenderborg-slot/>

Tid og sted: Kl. 10 til 17, Museum Sønderjylland – Sønderborg Slot, Sønderbro 1, 6400 Sønderborg.

- # -

Gråsten Lokalhistoriske Arkiv afholder **Arkivernes Dag** den 9. november 2024 fra kl. 10:00 til 14:00, Nygade 14 i Gråsten.

Vi vil vise nogle af de småfilm vi har fået digitaliseret med vores ny indkøbte film-digitaliserings apparat.

Vi har desuden vores billedmapper med af huse og bygninger, masser af avisudklip og gamle aviser, så kom ind til et par hyggelige timer.

Har du spørgsmål om området, eller noget du gerne vil aflevere, så kom ind.

Vi har kaffe på kanden og småkager i kagedåsen. Vel mødt...

- # -

Rigsarkivet Aabenraa indbyder til **Tastegruppe onsdag den 20. november 2024**.

Vil du arbejde med historiske kilder? Har du en computer, tid og lyst til at læse gammel håndskrift? Så er det måske noget for dig at blive frivillig indtaster.

I [Rigsarkivets indtastnings-portal](#) kan du være med til at afskrive arkivalier og gøre dem søgbare, så alle kan få adgang til dem på en nem måde.

Hvis du har lyst til at mødes med andre, kan du være med i tastegruppen. Her kan du få hjælp fra personalet og udveksle erfaringer med andre tastere.

Du skal medbringe bærbar computer, som skal kunne gå på trådløst net. Vi sørger for kaffe og kager.

Som noget nyt vil der også være tagedage *nogle onsdage* i læsesalens åbningstid

Tid og sted: Onsdag den 20. november 2024, kl. 10.00 til 14.45, Rigsarkivet Aabenraa, Haderslevvej 45, 6200 Aabenraa.

Tilmelding sker via e-mail til: crowd@rigsarkivet.dk. Tilmeldingsfrist den 18. november 2024.

- # -

Museum Sønderjylland – Sønderborg Slot og Historisk Samfund for Als og Sundeved inviterer onsdag den 20. november 2024 til foredrag om "**Gråsten Landboskoles historie**".

Ét af Genforeningens mange projekter var at anlægge frie skoler i Sønderjylland – højskoler, efterskoler, men også en landbrugsskole, idet danske landbrugsskoler var i familie med højskolerne. Efter mange forhandlinger og forarbejder kunne en landbrugsskole åbne ved Gråsten i efteråret 1924.

I foredraget vil Carsten Porskrog Rasmussen fortælle om baggrunden og arbejdet for at etablere skolen, og om hvordan skolen, undervisningen og skolelivet har udviklet sig i de forgangne hundrede år.

Skolens historie er vævet sammen med Sønderjyllands, landbrugets og erhvervsuddannelsernes udvikling, og det har alt sammen forandret sig markant. Det har skolen også, men den består stadig som én af ganske få selvstændige landbrugsskoler – og den eneste, som stadig selv driver et større landbrug.

Tid og sted: Kl. 19.30, Sønderborg Slot, Sønderbro 1, 6400 Sønderborg.

Læs mere om arrangementet og hvordan du køber billet på Museum Sønderjyllands website under "Arrangementer".

- # -

Historisk Forening for Graasten By og Egn afholder **Efterårsmøde** 21. november 2024 kl. 19:00 i BHJ-salen i Ahlmannsparken i Gråsten.

Her vil Kirsten Elley fortælle om sin barndom som en del af det tyske mindretal, og om hvad der kan være udfordrende ved at være en minoritet i Danmark og hvilke udfordringer familier skal håndtere.

Samme aften uddeles foreningens nye Årsskrift til medlemmerne.

Nærmere information om tilmelding, pris, kaffe osv. på hjemmesiden www.graastenarkiv.dk

- # -

Slægtshistorisk Forening Sønderjylland inviterer lørdag den 23. november 2024 til 2 spændende foredrag:

Kl. 10.30: Foredrag om "**Lægdsruller**" ved Peter Olsen, Thisted.

Størstedelen af den mandlige befolkning født efter 1755 kan findes i lægdsrullerne, og dér kan vi se, hvor de blev født, hvem deres far var, hvor de flyttede fra og til, og hvis helbredet skrantede nævnes dette også. Og så får vi naturligvis oplysninger om deres militærtjeneste. Med udgangspunkt i konkrete opslag i lægdsruller vises, hvordan man følger en mand i lægdsrullerne både frem og tilbage i tid, samt hvor man finder de gode hjælpemidler.

Kl. 13.00: Foredraget "**Den Store Udvandring 1860-1940**" ved Ulrich Alster Klug, Fredericia. I denne periode udvandrede omkring 10 % af den danske befolkning, og der findes næppe en dansk familie eller slægt, der ikke har haft en onkel i Amerika.

Foredraget ser på baggrunden for udvandringen, og ved praktiske eksempler viser Ulrich, hvordan de udvandrede kan spores, herunder demonstreres betalingsstet Ancestry, hvor alle USA's passagerlister 1840-1956 findes scannet og indekseret samt alle USA's og Canadas folketællinger mv.

Foredragene afholdes i samarbejde med FolkeUniversitet.

Entré: 50 kr. for gæster (dvs. deltagere, der ikke er medlem af foreningen). Gratis for medlemmer.
Tid og sted: Kl. 10.30 til ca. 15, Salen, Multikulturhuset, Nørre Havnegade 15, 6400 Sønderborg.

Parkering:

Der henvises til parkeringsanlægget på Nørre Havnegade (indkørsel overfor Hotel Alsik, hvor de første 2 timer er gratis) samt til de gratis p-pladser ved Kasernen og under Christian X's bro. Den lille p-plads overfor Multikulturhuset har kun få pladser og der er tidsbegrænset parkering.

- # -

Rigsarkivet Aabenraa inviterer torsdag den 28. november 2024 til arrangementet "**Vejledning i slægtsforskning og arkiver**", hvor garvede slægtsforskere stiller deres viden og erfaring til rådighed.

Tid og sted: Kl. 10.00-14.00. Rigsarkivet Aabenraa, Haderslevvej 45, 6200 Aabenraa.

Tilmelding er ikke nødvendig.

HUSK: Sygesikringskort og billed-ID, da alle læsesalens gæster skal registreres.

Læs mere på Rigsarkivets website under [arrangementer](#).

- # -

Rigsarkivet Aabenraa inviterer torsdag den 28. november 2024 til foredrag om "**Domænegårde i Sønderjylland før og efter 1920**".

Som et led i den skærpede fortyskning af Sønderjylland forsøgte myndighederne fra 1890'erne at samle mest mulig landbrugsjord på tyske hænder.

Et vigtigt middel var regeringens opkøb af 36 store gårde, der blev omdannet til domænegårde, som blev forpagtet ud til tysksindede landmænd. Forpagterne skulle være lokale foregangsmænd for tysheden blandt andet gennem et tysk folkehold.

Ved Genforeningen i 1920 blev de store gårde dansk statsejendom. Efterhånden som forpagtningskontrakterne udløb, blev domænegårdene i større eller mindre omfang udstykket til husmandsbrug. Flere steder opstod små husmandskolonier.

Forskningsleder, dr.phil. Hans Schultz Hansen fra Rigsarkivet i Aabenraa fortæller denne spændende historie med særlig blik på det gamle Aabenraa Amt.

Foredraget arrangeres i samarbejde med Historisk Samfund for Sønderjylland Aabenraa kreds.

Tid og sted: Torsdag den 28. november 2024, kl. 15.00 til 16.00, Rigsarkivet Aabenraa, Haderslevvej 45, 6200 Aabenraa. Arrangementet afholdes i Foredragssalen.

- # -

Indsend gerne omtale af flere arrangementer samtidigt og i god tid.

Med venlig hilsen

Hanne Christensen,
webmaster@lass-sdjarkiver.dk